

Kapitola dvanáctá

Thronium, východně od Nikáji

Flamininus seděl za stolem ve svém stanu a uvědomil si, že musí přestat vyvolávat Pasiona. Jeho tajemník, který se stal potravou červů v neoznačeném hrobě před Elateiou, už nikdy nepřijde. Pasion zemřel, aniž by promluvil, a Flamininus se to pořád snažil pochopit. Vždycky věřil, že podle tváře a povahy, které člověk dostane od bohů, lze poznat charakter osoby. Jenže Pasion, o němž si myslel, že mu naprosto chybí odvahy, mu dokázal, že se mýlil.

Flaminina už napadlo, že se možná spletl a Pasiona obvinil nespravedlivě, ale čím víc času uplynulo, aniž by se objevil další dopis od Galby, tím víc byl přesvědčený, že Pasion byl špeh toho zlovolného bývalého konzula. Škoda že Řek neprozradil, co věděl, zalitoval Flamininus, ale člověk nemůže mít všechno. Na jednu stranu Pasiona litoval, ale na druhou stranu byl rád, že Galba přišel o svého informátora v táboře.

„Potitie!“ Flamininus si nakonec na to jméno vzpomněl. „Pojď sem!“

Vešel obtloustlý muž a nervózně svíral v prstech od inkoustu stylus. Byl malý, neměl bradu a Flamininus nevěděl, co si o něm má myslet. Přišel na doporučení jednoho vyššího důstojníka. Potitius si olízl masité rty. „Ano, pane?“

„Nech toho!“ okřikl ho Flamininus, protože ten jeho zlozvyk nesnášel.

Potitius se tvářil jako dítě, které přistihnou, jak krade v kuchyni medový koláček – překvapeně, provinile, vyděšeně. „Nechat čeho, pane?“

„Olizování. Je to nechutné.“

„Olizování, pane?“ zopakoval Potitius a znovu to udělal.

„Ano, přesně to,“ rozkřikl se na něj Flamininus.

Potitius, vědom si toho, co se stalo jeho předchůdci, se vyděsil. „P..promiňte, pane,“ vypravil ze sebe, ale pak se stejně znovu olízl. Jeho chování připomínalo můru, co krouží kolem lampy tak dlouho, až si přivodí smrt.

Flamininus mrštil pohárem do vzduchu a zasáhl Potitia ze strany do obličeje. Ten zavravoral a víno se rozstříklo na všechny strany. Pohár dopadl na zem a zbytek vína se vsákl do tlustého koberce. Potitius padl na kolena. Spodní ret se mu třásl a v malých kalných očích se mu zaleskly slzy. „Prosím, pane, nezapíjejte mě.“

„Klid se odtud!“ Flamininus byl v takovém rozpoložení, že by klidně idiota, co se olizuje, zabil, ale pomyšlení, že by si musel najít jiného, se mu přičilo.

Potitius vyběhl ven jako spráskaný pes, byl shrbený a díval se do země.

„Konzule?“ Zvenčí se ozval hlas aitolského vyslance Euripida.

„Kéž mě bohové obdaří trpělivostí,“ ucedil. „Mám kolem samé hlupáky.“ Uvažoval, jestli má zavolání ignorovat, jenže tím, jak křičel na Potitia, prozradil, že je ve stanu. Bylo by dětinské předstírat, že tady není. Zaskřípal zuby.

„Konzule?“

Co to je za chování, předstoupit před strážce a dožadovat se návštěvy u mě. Jen tak na mě pokřikovat. Ten řecký nevychovanec. „Co je?“

„Doufal jsem, že si promluvíme, než přijde král.“

Skutečně? řekl si v duchu Flamininus. „Rozumím,“ odpověděl a dokázal zachovat klid. „Řekni strážcům, že můžeš vejít.“ Urovnal si tuniku a utřel si ze rtů zbytky vína. Když přivedli Euripida, nevstal.

„Zdravím vás, konzule.“ Euripidas se uklonil.

„Zdravím tě.“ Flamininus se setkal se starým Euripidem před čtyřmi lety, když tenhle Aitol v Římě žádonil o pomoc pro jeho městský stát v boji proti Filipovi. Euripidas byl ten vážnější z vyslanců, jeho druh Neofron zase ten vtipnější. Během jejich nedávných setkání si Flamininus nebyl jistý, jestli se mu Euripidas zamlouvá. „Je dost brzy na návštěvu.“

„Omlouvám se, konzule,“ řekl Euripidas v rozpacích. „Jste tak zaměstnaný, že jsem nevěděl, kdy mám za vámi přijít.“

Flamininus by raději s Euripidem nemluvil vůbec, ale bylo lepší udržovat spojení v dobré náladě. „Tak jsi tady.“

Euripidas přikývl. Zadíval se na židli u stolu.

Flamininus dělal, že to nevidí. „Mluv.“

Euripidas si odkašlal. „Konzule, včerejší rozhovory nás nepřiblížily k uzavření smlouvy s Filipem.“

„To je škoda, vid’?“

„To je.“ Euripidas se zamračil. „A my Aitolové nemůžeme schválit dohodu, která ponechává makedonské posádky v pevnostech, jako jsou okovy a Théby. Vždycky nám budou připomínat, že Filip může zaútočit na nás i na další městské státy.“ Flamininus neodpověděl a Euripidas rychle pokračoval: „Jak by se asi lidé z Říma cítili, kdyby kartaginské vojsko okupovalo Capuu. Vsadím sto drachem ku jedné, že by se jim to nelíbilo, konzule. Dokonce bych řekl, že by to nenáviděli.“ Euripidas si založil ruce.

„Nebudu se s tebou přít,“ odpověděl Flamininus a v duchu si řekl, že mu je jedno, jestli Filipovi vojáci budou dohlížet na části Aitólie nebo Peloponésu. Pro mě je důležité, abych z téhle války vyšel co nejlíp. Usmál se. „Buď v klidu, Euripide, Římu leží na srdci vaše největší blaho.“

„Takže budete stále trvat na tom – jako na začátku jednání – že Filip stáhne své vojsko z Řecka?“

„To budu,“ potvrdil mu Flamininus, ale potom si pomyslel: Jenže ty netušíš, že než budu mít možnost to udělat, Filip navrhne vyslání poselstva do senátu a já budu souhlasit. Až jeho vyslanci dorazí do Říma, a když bohové dovolí, bude potvrzeno moje další velení a senát je odmítne. Válka bude naplánována na jaro. Naopak jestli mě zbaví velení, Filipovi jako odměna za udržení míru zůstanou pevnosti a posádky v Řecku. Já v každém případě skončím jako generál, který si podmanil Makedonii.

Flamininus se na Euripida usmál a v duchu si řekl: A ty to buď přijmeš, nebo poneseš následky. „Jsi spokojený?“ zeptal se.

Euripida viditelně překvapilo, že dosáhl svého tak snadno. „Ano, konzule. Děkuju.“

„Jestli máš na srdci ještě něco..?“ Flamininův tón prozrazoval, že nejlepší by bylo, aby neměl.

„Ne, ne. Uvidíme se později, konzule. Euripidas zamumlal díky a zmizel.“

Existovala ještě třetí možnost, jak dopadnou Flamininovy intriky – že přijde o velení a senát také zamítne Filipovy mírové požadavky. V tom případě by válka proti Makedonii pokračovala pod velením jiného generála. Flamininus si takovou možnost raději nepřipouštěl.

Než se obnoví jednání s Filipem, musí poslat další zprávy svým nejdůležitějším podporovatelům v senátu. Musí vynaložit veškeré úsilí, aby byl znovu potvrzen jako velitel v Makedonii.

„Potitie!“

„Tady jsem, pane.“ Potitius se přišoural dovnitř.

„Máš psací potřeby? Stylus? Musíme napsat dopisy.“

„Okamžik, pane.“ Spěchal pryč.

Flamininus se rozhodl, že se bude tvářit, že nevidí, jak se Potitius olizuje. Už tak měl starostí nad hlavu, které musí co nejdřív vyřešit.

* * *

Během příštích dvou hodin přijal Flamininus další návštěvy. Achájského emisara a po něm rhodského. Ten první přišel ve stejné záležitosti jako Euripidas a ten druhý žádal ujištění, že Filip opustí města Iasus a Bargylii. Flamininus jim bez uzardění lhal. Oběma řekl to, co chtěli slyšet. Soustředil se jenom na svou kariéru a vylepšení pověsti a neměl z toho sebemenší výčitky. Přikyvoval, usmíval se, a když je vyprovázel, byli šťastnější, než když přišli.

Konečně mu strážce oznámil, že byla spatřena Filipova triéra. Flamininus byl připravený. Pancíř se mu leskl jako zrcadlo, přes něj měl rudou generálskou šerpu, nasadil si oblíbenou přilbicí s dlouhým, načerveno nabarveným chocholem, který mu spadl až na záda. Zase chtěl zavolat Pasiona. Bylo zvykem, že provedl poslední kontrolu, aby se ujistil, že Flamininus vypadá skvěle. Podíval se na olizujícího se Potitia – nehodlal zeptat se toho hlupáka – a vyšel ze stanu.

Tu krátkou vzdálenost ke břehu ho doprovázela centurie principů. Popudilo ho, když Galba trval na tom, že to budou vojáci z osmé, aby se tak mohl zúčastnit setkání. Flamininus to prokoukl, a proto poslal Galbu zpátky do Elateie, pod záminkou, že tam má zajistit, aby bylo všechno v pořádku. Takže se tohoto setkání nezúčastní, pomyslel si Flamininus spokojeně.

Filipova triéra se blížila k mělčině a Flamininovi spojenci čekali ve skupince na písku. Odpověděl na jejich pozdravy důstojným pokývnutím hlavy a počkal, až k němu přijdou. Zatímco si mezi sebou šuškali, pozoroval Filipa, který stál na přídi. Flamininus nebyl jediný, kdo se pro tuto příležitost oblékl slavnostně. Měl na sobě zdobenou zbroj, rýhovanou bojótskou přilbici, zkrátka každým coulem král.

Flamininus však usoudil, že Filip nemá jeho vzezření. Není pochyb, že to spíš on připomíná Alexandra, a když bohové dovolí, tak si ho taky budou dějiny pamatovat. Kdyby zavřel oči, viděl by se, jak stojí ve voze během triumfální jízdy v římských ulicích. Slyšel, jak ho davy oslavují. „Nezapomeňte, že jste smrtelný,“ pošeptal mu Potitius do ucha.

„Konzule.“

Flamininus mžoural na štábního důstojníka před sebou. „Co je?“

„Král vyšel na břeh, pane.“

„Dobrá.“ Flamininus se podíval na spojence. „Jste připraveni?“

Popošli k Filipovi a jeho družině. Když si vyměňovali zdvořilosti, ve vzduchu bylo patrné jisté napětí. Flaminina napadlo, jak jsou tváře Aitolů a Achájů dobře čitelné. Rozeznal v nich nervozitu, zlost a očekávání. Rhodský vyslanec se tvářil bojovně. Filip působil napjatě, ale rozhodně. Jedině zástupce Pergamonu vypadal nevzrušeně. Flamininus byl klidný, protože měl všechno pod kontrolou.

Usmál se na krále. „Mohli bychom začít?“

Filip přikývl. „Konzule, dnes za tebou přicházím s upřímnou touhou po míru.“

Kdosi si posměšně odfrkl. Další něco zamumlal. Flamininus spojence zpražil pohledem, a když se uklidnili, znovu se obrátil na krále. „Pokračuj, prosím.“

„Mír je možný,“ prohlásil Filip. „Poslední dva dny jsme usi- lovali o dosažení shody, a proto navrhuji celou tu záležitost prozatím uzavřít. Žádám, abychom do Říma vyslali skupinu důvěryhodných rádců, kde budou jednat se senátem. Dá-li Zeus, získám mír za podmínek, které jsem zde navrhl. Pokud ne, přijmu vše, co bude senát požadovat.“

Nastala vřava.

Všichni vykřikovali. Aitolové a Achájové, Rhodané, Pergamonci a Athamanové. Hrozili pěstmi, létaly nadávky. Aitol, jehož jméno si Flamininus nevybavil, dokonce popošel o kousek ke králi a řval na něj, že všechno zdržuje jen proto, aby shromáždil větší vojsko. Filip se ušklíbl, což Aitola rozzuřilo ještě víc.

„Klid, pánové,“ zavolal Flamininus. KLID!“

Muže to zaskočilo, protože to bylo poprvé, co před nimi zvedl hlas, a zmlkli.

„Tím nemyslím tebe, králi Filipe,“ prohlásil Flamininus laskavě. „Ty jsi zosobněný klid.“

Filip se usmál. „Co soudíš o mém návrhu?“

Myslíš o *mém* návrhu, pomyslel si Flamininus spokojeně. „Je dobrý.“

„Jak to můžete říct?“ vykřikl jeden z Aitolů. „Filip má jediný zájem, a to získat čas na přípravu vojska.“ Muži kolem něj hlasitě souhlasili a on pokračoval: „Jak vidno, nejsem jediný, kdo si to myslí. Nesmíme mu dovolit, aby nás takhle obelhával, konzule.“

„No tak,“ řekl Flamininus příkře. „Kdyby bylo léto, souhlasil bych s vámi, ale před námi je zima. Válka tak jako tak nezačne dřív než na jaře. Ať bychom se tady domluvili na čemkoli, stejně by to musel schválit senát. Takže když na králův požadavek přistoupíme, nemáme co ztratit, a můžeme naopak jen získat. Máme dva, možná tři měsíce, než v Římě posoudí možnost uzavření mírové dohody.“

Chvilku to trvalo a Flamininus musel spojence ujistit, že samozřejmě mohou vyslat do senátu vlastní zmocněnce, ale nakonec s tím souhlasili. Bylo vyhlášeno dvouměsíční příměří.

Potom Flamininus přítomné překvapil prohlášením, které mělo ukázat spojencům, že jeho postoj vůči Filipovi zůstává tvrdý, ale ani nesmělo vyděsit Filipa. „Všechny zbývající madeonské posádky se mají stáhnout z Fókidy a Lokridy.“

Král přivřel oči. O tomhle v jejich soukromém rozhovoru den předtím nepadla ani zmínka. Klidně však mohl souhlasit, protože většinu tohoto území už Flamininus ovládal. „Tak buď,“ přikývl.

S tím setkání skončilo. Filip se zdvořile rozloučil s Flamininem, jeho spojenců si nevsímal, a vrátil se na loď. Vyslanci nebyli úplně spokojení, ale nechtěli se s Flamininem dohadovat a dál se spolu bavili.

To se podařilo, pomyslel si Flamininus a dospěl k závěru, že je vhodné obětovat oblíbeným bohům Jupiterovi a Martovi. Když si udrží jejich přízeň, věci půjdou dobře i v Římě. Jeho tajná dohoda s Galbou byla pořád nepříjemná a drahá, ale mohl by najít způsob, jak to vyřídit. Svým špehům přikázal, ať pátrají v okolí jeho nepřítelů důkladněji. Měl by poručit Potitiovi, ať jim napíše důraznou připomínku. Každý má nějaké slabé místo, uvažoval Flamininus. Nějakou neřest. Když najde skulinu v Galbově zbroji, jejich role by se rychle otočily. Když se ho zbaví, Makedonie a Recko mu budou ležet u nohou. Pocítil skoro sexuální vzrušení.

„Pane?“

Flaminina to popudilo. Nepozval Potitia, ať napíše dopis jeho špehům, ale přesto je tady. A samozřejmě si olizuje rty. Flamininus nasadil ten nejpřísnější pohled. „Ještě jednou se přede mnou olízneš a sedřu z tebe kůži. Možná ti potom vytrhnu jazyk. Rozumíš?“

„Ano, pane,“ vyděsil se Potitius.

„Proč jsi tady?“ Flaminina to otrávil, a tak se rozhodl, že už nechce diktovat dopisy. Radši si dá pohár vína jako odměnu po jednáních, která právě absolvoval.

„Mám tohle, pane.“ Potitius držel v třesoucí se ruce obdélníkovou dřevěnou tabulku.

„Od koho je?“ Třeba je to zpráva, že Makedonie bude dál pod mým dohledem, pomyslel si Flamininus natěšeně. Nedočkal se odpovědi a podíval se přísně na Potitia. „No tak.“

„Já... já nevím, pane. Dal mi to jeden strážce.“

Flamininus utrpěl šok, jako kdyby ho ve veřejných lázních někdo nečekaně strčil do studené vody. „Strážce?“

Potitius přikývl, a než se dokázal ovládnout, olíz se a vzlykl.

„Sakra!“ Flamininus mu vytrhl tabulku. Aniž by se podíval, věděl, že vosková pečeť nebude označená. Galba tady nebyl, ale přesto pronikl do středu Flamininova tábora. Otevřel tabulku a přelétl očima po krátké zprávě uvnitř.

V Římě nastávají změny.

Tví političtí soupeři bohatnou,

zatímco ty chudneš. Pamatuj, že

když ztratíš vládu nad Makedonií,

na naši úmluvě by se nic nezměnilo.

Svou budoucnost – a osud – máš ve svých rukou.

Slovo nic bylo podtržené tak silně, až se pod voskem obnažilo dřevo.

Flamininus byl unavený, jako by celý den strávil cvičením, a zavřel oči. Nestaral se o Galbovo varování, ale myslel na Pasiona. Za normálních okolností by život otroka nestál za nic, ale tohle bylo něco jiného. Pasion, který mu roky oddaně sloužil, byl nevinný. Nevinný. To pomýšlení jím otřásl a zaplavil ho žal a lítost, kterým se od tajemníkovy smrti zpěchoval. Pasionův zmatek a hrůza, když ho bili, teď dávaly smysl. Nemohl uvěřit, že by se k němu jeho pán mohl takhle chovat.

Když zjistil, že třesoucí se Potitius stojí pořád před ním, málem ho udeřil, ale ovládl se. Několikrát se zhluboka nadechl a pomyslel na Galbu. To on může za to, že Pasiona neprávem osočil. To on by za to měl zaplatit. A tak učinil rozhodnutí. Zčtyřnásobí počet lidí, co budou pátrat po informacích o Galbovi.

Nakonec by se něco mělo objevit.

Vždycky to tak bylo.

Kapitola třináctá

Řím

Když se v dohledu objevily městské doky, Felix se konečně začal radovat. Rozhlédl se, ale Bulbus nebyl nikde poblíž. Určitě někde podkuřuje vyšším důstojníkům, pomyslel si. A Callistus byl tak daleko, že nemohl slyšet. „Sakra, věříš tomu?“ zasyčel na Antonia, který stál vedle něj u zábradlí. „Jsme v Římě!“

„Je to dva a půl roku,“ řekl Antonius. „Vzpomínáš si, když jsme tu byli naposledy?“

Felix vytušil, že Dordalus stříhá ušima. Ten člověk pořád poslouchal. Bylo pro ně životně důležité, aby se nikdo nedověděl o jejich nedůstojném vyhazovu z legií, a tak ukázal očima bratrovi Dordala a řekl: „Jo. Jasně.“

„Je dobrý být zpátky, co?“ řekl Antonius. „Při první příležitosti se napijeme na památku Fabia.“

Odmělčeli se a vzpomínali na kamaráda, který zemřel v Korintu. Jejich plán, že společně otevrou hostinec, se už nikdy neuskuteční.

„Mohli bychom to udělat bez něj,“ řekl Felix. „A to místo na jeho počest nazvat Zastávka legionáře.“

„Fabiovi by se to líbilo,“ souhlasil Antonius.

„Já dodám holky, pane,“ nabídl se Dordalus s potouchlým úsměvem. „Sparax a Clavus by mohli stát u dveří.“

Bratři se na sebe podívali. „Slyšel jsem horší nápady,“ přiznal Felix.

„Budeme o tom přemýšlet,“ slíbil Antonius. „Jak tě znám, Dordale, všechny holky by byly nakažený a mám podezření, že Sparax a Clavus by nám všechno vypili.“

Následovaly žerty a nadávky. Pouto mezi pěti přeživšími členy contubernia bylo pevné. Za dva měsíce, co sloužili společně, se hodně událo. Nejdřív to byla lítá bitva v Korintu, potom pochod zpátky do Fókidy a nečekaná plavba do Itálie.

To poslední přišlo jako blesk z čistého nebe a stalo se to díky tomu, že Flamininus vydal rozkaz, že vyšší důstojníci doprovodí do Říma vyslance jeho spojenců. Takoví lidé potřebují ochranu. „Chci ty nejlepší vojáky,“ prohlásil údajně Flamininus a vyzval velitele osmé legie, aby mezi principy získal dobrovolníky. Felix a jeho druhové nevěděli proč – nebo jim to bylo jedno – ale Bulbova centurie byla jedna ze dvou vybraných.

Měli za sebou dlouhou plavbu po moři a toho rána dorazili do Ostie. Úředníci v přístavu jim zkontrolovali doklady a pak je vpustili do ústí Tibery. Potom následovala snadná cesta do Říma. Po obou stranách míjeli malá plavidla, rybáře vracející se z moře, kupce dopravující po řece zboží a cestující a pochybné existence, co pokukovaly po nehlídaném zboží na palubě. Nalevo i napravo stály domy, namačkané na sebe. Tu a tam zahlédli v malých oknech tvář. Páchlo to tam odpadky a nad nimi poletovala hejna vriskajících racků. Na všech tvářích je patrné očekávání, pomyslel si Felix. Veslaři, kteří budou brzy odpočívat, principů, kteří přemýšlejí, že stráví večer v hostincích, a důstojníků, jimž právě začaly povinnosti.

Kapitán trirémy hlasitými povely nasměroval kormidelníka do prostoru mezi baňatou obchodní loď a nízké hlídkové plavidlo. Předáci, co veleli veslařům, zakřičeli a muži na levoboku zabrali silněji, zatímco ti na pravoboku vytáhli vesla z vody. Příd se o pár stupňů natočila. Zvuk flétny se zpomalil a nakonec ustal. Následovala série zvuků. Obě skupiny veslařů pár vteřin počkali, než vytáhli vesla z řeky. Loď teď klouzala a pohybovala se stejnou rychlostí jako člověk, který je na procházce s milenkou.

Další rozkaz a vesla na levoboku s rachotem zabrala. Triréma byla od mola, ani ne co by oštěpem dohodil. Dělníci z doku stáli s dlouhými břevny, připraveni zabránit tomu, aby narazila do hráze z velkých tesaných fošen. Vesla na pravoboku jednou